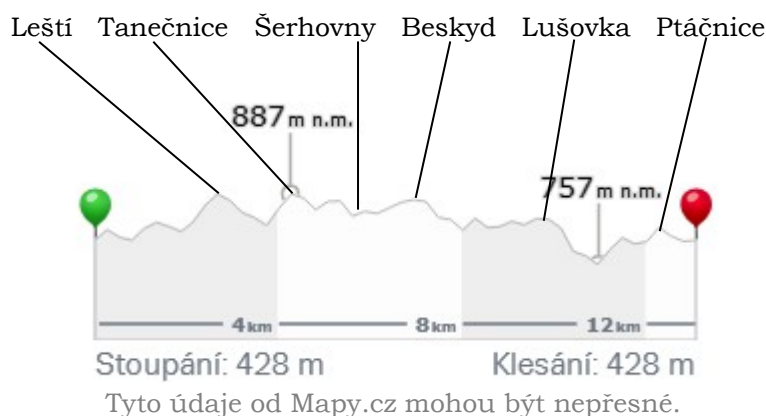

PŮL HŘEBENE VSETÍNSKÝCH BESKYD (červená)

Čarták, rozc., host., BUS	803m	0 km
Pod Leštím	835m	4,0 km
Vsacká Tanečnice, pam.	900m	5,0 km
Pod Vsackou Tanečnicí	880m	5,5 km
Šerhovny, hřeben, rozc.	861m	6,5 km
Pod Vsackým Beskydem	851m	8,0 km
Lušovka	835m	10,5 km
Ptáčnice, rozc.	831m	13,5 km
Vsacký Cáb, tur. ch.	825m	14,5 km

START

sedlo Čarták

BUS zastávka Hutisko-Solanec, Čarták, sedlo

CÍL

horský hotel Vsacký Cáb

TURISTICKÉ INFORMACE

Počátek hřebenovky se nachází v sedle Čarták, u silnice z Hutiska-Solance do Velkých Karlovic. Rozcestník **Čarták, rozc., host., BUS (803m)** uvidíte už od zastávky, neboť visí na kandelábru u obří mapy lyžařského areálu Soláň. Soláň je blízký vrchol (861m), situovaný nad stejnojmennou osadou, kolem něhož prochází červená turistická značka směrem na Pálenici (6km) a Třeštík (14km). Říká se mu „vrch umělců“ či „valašský Olymp“. V jeho blízkosti totiž žili a pracovali významní malíři, spisovatelé a hudební skladatelé. Dnes toto kulturní dědictví rozvíjí informační centrum ve velké zvonici z roku 2006. Uvidíte ji, pokud byste povylezli od zastávky do ostrého břehu pod osadou Soláň. Také byste tam uviděli Horský hotel Čarták, který stojí na bývalé křižovatce obchodních cest a byl založený v roce 1832 hraběnkou Kinskou jako zájezdní hostinec. Dříve, od počátku 18.stol., pravděpodobně na jeho místě stával portášský strážní domek zvaný „čarda“ – odtud název Čarták. Je to však opačným směrem, než chcete jít. Rozcestník dále ukazuje zelenou značku na Velké Karlovice (6km), která kopíruje onu bývalou obchodní cestu, a po žluté byste sešli do Karolinky (5km).

Vaše červená míří v první fázi pod Leští (4km). Asfaltová cesta vystoupává středním sklonem kolem stylové hospůdky Valašský Šenk na bezejmenný vršek (826m), kde končí dva lyžařské vleky, každý z jiné strany hřebene. Zároveň se tu otevírá první úzký výhled do předhůří Javorníků a v nenápadném místě u lavičky pod stromem naleznete kamenný **křížek** se zvláště zakulacenými hranami. Na něm stojí vyryto: „INRI IOANNES STRAUES BIL ZABITI V 1741“. To už se tak stává v příhraničních hvozdech u obchodních stezek...

Na druhé straně se okamžitě začíná otevírat sjezdovka a prameniště kotel Popelářského potoka s výrazným protějším vrchem (857m) bez jména. Cesta po jeho hraně krátce zlehla klesá, vyrovná se a než znova začne stoupat, poskytne vám výhledy k údolní obci Hutisko-Solanec, na Velký Javorník (917m) ve Veřovických vrších osazený rozhlednou, na rameno Černé hory (891m) s Velkou Polanou (981m), na celý hřbet Radhoště (1129m) s holinou při vrcholu, na oblinu nenápadné tisícovky Radegast (1106m), na důlek Pusteven a komickou špičičku Tanečnice (1084m). Za chvíli budou vidět též Čertův mlýn (1206m) s Kněhyní (1257m) a ždíbec Smrku (1276m). Popředí vyplňují zalesněné Kyvňачky (816m). Z druhé strany pak přes průsek prosvítají Javorníky s orientačně významným pruhem sjezdovky na Kohútce (913m). Oba její sousední vršky nemají jméno, zato ty ještě víc nalevo a napravo jsou Stolečný vrch (962m) a Malý Javorník (868m). V popředí se prolínají Jeseníková (775m) a Bezníková (720m), opodál nich pak i nízko položená sjezdovka v lyžařském areálu Karolinka.

Zpevněná cesta postupuje mírně do kopce až k pramenům potoka Raťkov v zátylku bezejmenné hory (857m). Poté zvyšuje sklon na střední. Stoupá lesem bez výhledů, až dokud nevyjde na hřebenovou louku s domkem, odkud koukem oka mrkne na bobek Leští (899m). Dál pokračuje klikatící se rovinkou a po krátkém středním stoupání ve vidlici cest zahnete doprava. Lesní stezka vystoupává na Leští (899m), udolává jeho plochou podvrcholovou partii a stejným způsobem klesá do mělkého sedla, odkud se naskýtá pohled na sedlo a vrchol Herálek (891m) spadající k Dílům (703m). Za nimi Veřovické vrchy počínající zleva bezejmenným (768m), pokračující přes Krátkou (767m), Dlouhou (859m), Kamenárku (862m) a Velký Javorník (917m) ke Kyčere (875m) se zahnutým ramenem Myší hory (725m). Už teď je patrné i údolíčko a svah sousední Černé hory, ovšem popojdete-li ještě kousek k druhému průseku, zobrazí se nejen Černá hora (891m), ale též vypouklá Velká Polana (981m) a vrchol Radhoště (1129m) s vysílačem a kaplí.

Nepatrným stoupáním přejdete kótu (859m), široká lesní cesta se zlehka stáčí doleva a rovinkou přichází pod jakýsi břeh (846m), na němž končí les a nahoru směřují vyšlapané pěšinky. Jak se později ze směrovky dozvíte, jde o vyhlídkové místo, kde se z neupravené mýtiny otevírá nad vršky mladých stromků panorama Javorníků. Snadno rozpoznáte Kohůtku (913m) s velkou sjezdovkou, od ní dva výstupky doleva stojí Stolečný vrch (962m), u jeho úpatí ve stejné linii ční pyramida Válečkové Kyčery (827m), následující podlouhlý hřebenový výstupek (949m) nemá jméno a ten další výrazný je Frňovské (960m). Vpravo od Kohůtky rozeznáte podle hladkého kompaktního zalesnění oblínu Malý Javorník (868m). Dál jsou tam už jen těžko identifikovatelné vršky. V popředí se roztahuje vsacká Zadní Kyčera (808m) a na západě hřebenový vrchol Tanečnice (912m), kam okamžitě také zamíříte. Pár kroků za poslední odbočkou na vyhlídku visí na stromě rozcestník **Pod Leštím (835m)**. Říká, že za sebou máte 4km a na Tanečnici 1km daleko po červeno-zelené značce. Po zelené se dá jinak dojít 6km do centra Hutiska-Solance.

Ze sedla počnete záhy středně stoupat do úbočí Tanečnice (912m), známé spíše jako Vsacká Tanečnice nebo pro některé Troják (spojují se v ní 3 horská ramena). Cestou narazíte na široký průsek, jímž po své pravé ruce spatříte postupně 7 hlavních nejvyšších vrcholů Beskyd – Lysou horu (1323m), Smrk (1276m), Kněhyni (1257m), Čertův mlýn (1206m), Travný (1203m), Radhošť (1129m) a Tanečnici (1084m). Začíná se Radhoštěm. Jeho relativně rovná hřbetní partie je zakončena vypouklinou Radegast (1106m), jež přes Skalíkovou louku spadá do údolí. V hřbeni za Radegastem však následuje ještě špička Tanečnice, terén vystoupává do Čertova mlýna s maličkou bublinou vršku Kněhyně a za nimi již kulisovitě vystupují masivy Smrku, Lysé hory s vysílačem a bobek Travného. Středový prostor pak vycpává blízká Žebračka (818m).

Rozcestí s ukazatelem **Vsacká Tanečnice, pam. (900m)** tvoří plácek, na němž se nalézá kryté odpočívadlo, mapa, info tabule o obci Valašská Bystřice a pod křivolakým stromem sedí kamenný pomník se žulovou deskou. Na ní je psáno: „Těmito místy procházeli za II. světové války odbojoví účastníci, kteří za pomoci valašského lidu bojovali proti fašismu.“ Pomník sem byl údajně umístěn proto, aby připomínal tragickou smrt 8 partyzánů, kteří uhořeli v nedalekých Provázkových chlévech v roce 1944. Na Tanečnici začíná zelená turistická značka do Hutiska (7km), modrá míří do Nového Hrozenkova (7km) a na Házovické díly (7km). Ručně vyrobená šipka ukazuje 200m k vrcholu Tanečnice, kam směřují i malované trojúhelníčky. Skoro stejným směrem pokračuje také červená značka 0,5km k dalšímu nejbližšímu rozcestí. Mimochodem, původ názvu hory Tanečnice je podle pověstí přikládán pohanským obřadům spojeným s tancem a obětováním, které se tu nahoře prováděly.

Stezka kopíruje lesáckou svážnici a lomí se k jihozápadu. Středním klesáním se dostává do bodu, kdy bezdůvodně opouští svážnici a pokračuje po pěšině v břehu vlevo nad ní, aby se po chvíli znovu spojily. V tomto místě zároveň krátce nahlédnete na Javorníky. Sotvaže sejdete k ukazateli **Pod Vsackou Tanečnicí (880m)**, budete moci odbočit po modré směrem na Rožnov p.R. (12km) či Nový Hrozenkov (6,5km), anebo po červené pokračovat 1km na Šerhovnu. Horská samota **Šerhovny** se nachází nedaleko hřebenové stezky a je, stejně jako startovní sedlo Čarták, spojená s působením portášů – valašského bezpečnostního sboru chráničích zemskou hranicí mezi lety 1638-1830. Název lokality je odvozen od slova „šerhovna“, tj. vězení. Samota na samém horním konci katastru Valašské Bystřice v minulosti sloužila jako prozatímní vězení především pro Bystřičany, kteří se koncem 18.stol. zabývali pašováním tabáku z Uher či zbojnicinou. Portáši se zde scházivali na pravidelných schůzkách a nocovali tu. Také nejstarší písemný doklad o výskytu slova „zbojník“ na Moravě, záznam v kronice meziříčského měšťana Jana Fučika z roku 1577, uvádí, že toho roku byli „kati zbiti v šerhovni od zmučeného zbojníka“. Zda se však jednalo o lokalitu Šerhovny nebo o nějaké jiné takto označené vězení, to se již nedozvíme. Šerhovny se zachovaly jako horská louka a bývalá jalovcová pastvina, na níž v označeném bodě pramení říčka Bystřice. Než se však k prameni vydáte, pohleďte na **hraniční kámen** vzdálený 2 kroky od rozcestníku. Ten je tu zakopaný nejspíš už od roku 1505, kdy byl do zemských desek učiněn první vklad na účet nově založeného správního celku Panství Vsetín. Vytesaná písmena H.W. totiž znamenají zkratku pro Hoffnung Wsetin – panství Vsetín.

Řeka Bystřice, nazývaná též Bystřička, pramení asi 200m lehkého klesání na louce pod hřebenem. **Pramen Bystřice** je označen dřevěným sloupkem a velkým tesaným kamenem. Voda z mělkého pramene by měla být pitná, čemuž nasvědčují rozvěšené hrníčky. Voda vyvěrá cca 850 m.n.m., odkud stéká do Valašské Bystřice, kumuluje se v přehradě Bystřička a po 16,5km se vlévá do Vsetínské Bečvy, s níž pokračuje přes Dunaj do Černého moře. Uježděná stezka, po níž jste sem přišli, pak pokračuje ke zmiňované samotě Šerhovny.

Trasa se zlehka vlní po podvrcholové vrstevnici, načež klesne do sedla se zarůstající loukou a shlíží vpravo na hory. V klínu mezi Kyčerou (772m) a bezejmenným (777m) stéká Bystřice, opodál hřbítek Kykuly (679m) kolonizovaný obyvateli osady Díly a zcela vzadu část hřebene Veřovických vrchů. Při pohledu nazpět je možné rozeznat louku v prameništi Bystřice. Popojdete ještě pár desítek metrů a narazíte na ceduli **Šerhovny, hřeben, rozc. (861m)**. Za sebou máte 6,5km, před sebou 1,5km na Vsacký Beskyd a navíc tu začíná žlutá stezka do Brodské (5km). Kdybyste po ní sešli 200m níž, narazíte na lokalitu Provázkovy chlévy, kde stával dřevěný letní chlév hospodáře Františka Provázka z Nového Hrozenkova. Tuto dřevěnici za 2.sv. války využil ke svému dočasnému úkrytu malý partyzánský oddíl. V tragický den 27.10. 1944 objevil jejich skrýš německý pátrací oddíl. Vojáci místo obklíčili a ihned zahájili palbu. Dřevěný chlév však v krátké chvíli od střel vzplanul a v jeho troskách našlo smrt 8 partyzánů. Zbylí 2 zranění muži byli zajati a odvečeni neznámo kam.

Široká šotolinová cesta stoupá středně vzhůru pod nedávno vymýcenou kótu (860m), kousek je rovinka, a pak střední stoupání do úbočí Beskydu (892m). Díky jedné staré mýtině mrknete zase doprava na výřez hrboletých Veřovických vrchů, poté se stezka párkrát zavlní, až se takto doberete k ukazateli **Pod Vsackým Beskydem (851m)**. Podle něj za sebou máte celkem 8km, což je víc než polovina trasy. Vpřed je to zatím nejbliž 2,5km na Lušovku. Mimo to stačí opět kousek popojít a z další malé mýtiny je vepředu cípem lesa vidět na blízké hrbaté vsacké hřebínky Kladnatou (770m) a Ochmelov (734m) se stožárem na čele, protáhlý javornický Jahodný (609m), Filku (759m) a v dálce na obzoru se táhne hřeben Vizovických vrchů s jejich nejvyšším bodem Klášťov (753m).

Zvolna sejdete do sedla nad horskou loukou, přes kterou je úzkým průzorem vidět střední část Veřovických vrchů a nějaké periferní osídlení. Z okraje té samé louky, před stoupáním na Skáli (850m), uvidíte pak ještě sedlo Pindula s oběma tvarujícími vrcholy, Radhošť (1129m), kousek jeho hřebene a blízký zalesněný Činov (793m). Skáli je hustě zarostlý vrch, který se stejně rychle vyjde i sejde, obojí ve středním tempu. Za malým sedýlkem se začne stoupat na vymýcenou kótu (847m), odkud získáte nadhled nad okolními zelenými polštáři kopců, na závěr Veřovických vrchů spadajících do rovinky za Valašským Meziříčím a na Petřkovickou horu (608m), tvořící samý okraj beskydského regionu. Popojdete a průzorem zahlédnete navíc ještě střední část Veřovických vrchů a část hřbetu s osadou Díly.

Zhoupnutí přes brdeček vás přivede do tmavšího koridoru stromů. Terén je lehce rozkolísaný jako hladina klidného moře, až pojednou vyjdete na rozsáhlou louku nad osadou Lušová. Ta je však bez výhledů a tak pokračujete po její horní hraně opět do lesa, načež středním stoupáním zdoláte bezejmennou kótu (840m). Kratší klesání střídá rozkolísaná rovina a vykácený pruh lesa, kudy vedou stožáry s vysokým elektrickým napětím. Toto místo je známé podjménem Lušovka. Ze širokého průseku lze shlédnout báječné široké panorama, jež se počíná u Veřovických vrchů. Na nejvyšším Velkém Javorníku (917m) stojí rozhledna, je tak snadno rozpoznatelný. Vlevo od něj se tyčí špičatá Kamenárka (862m), mohutná Dlouhá (852m), Krátká (767m) a bezejmenný (768m), následovaný Huštýnem (747m). Vpravo od Velkého Javorníku se nachází už jen masiv Kyčery (875m) s ramenem Myšího vrchu (724m). Jasně vidíte, že blíže k vám je jakési široké údolí a to střídá nižší dlouhý osídlený hřbet s osadou Díly a ještě blíže je masiv vedlejšího hřebene Vsetínských Beskyd zvaný Hrňová (740m). Zpod drátů poznáte, kudy se průsek se stožáry táhne dál. Přes údolí Tisňavy a osadu Hřívová vystoupává do úbočí bezejmenného hřbítku při brdku Zvonový (744m), na němž se rozkládá osada Kyčery. V zákrytku za ním se v sedle Pindula zvedá malý vršek Chumchálky (633m), kudy se dráty táhnou až ku Frenštátu p.R. V dálce za Pindulou vidíte masiv Ondřejníka (964m). Směrem na východ se od sedla zvedá Velká Polana (981m), což je předvrchol Radhoště (1129m), který je odtud také vidět, a to až do půlky svého hřebene. Můžete si povylézt kousek výš k patě stožáru stojícího na hraně hřebene a odtud sledovat přehršel hřebenů a hřebínků na opačné straně Vsetínských Beskyd, jež se táhnou sem a tam zprava doleva. Středem se dere průsek s dráty. První vyholené úbočí má Okrouhlá (702m), za ní Kladnatá (770m), pak je kousek mezera skrz údolí Dinotice a jako poslední to schyťalo rameno Ochmelova (734m). Za nimi se nachází široká brázda Vsetínské Bečvy a předhůří Javorníků okolo Zděchova. Silnice do Zděchova je vcucnutá mezi kopce, z nichž nejsnáze rozpoznatelný je Žár (689m), který sice není velký, zato však tvoří samostatný masiv a přes údolí dvou potoků sousedí s Hrachovcem (776m) na východě a Filkou (759m) na západě. Vzdálenější obzor tvoří hradba hlavního hřebene Javorníků, což jsou zprava Radošov (757m), protáhlá Šerklava (798m) a Butorky (828m). Zcela v pozadí se od Javorníků odlupují Vizovické vrchy.

Hned za průsekem se stožáry stojí vlevo mezi stromy mapa a stará dřevěná bouda, která ve štítu nese ukazatel **Lušovka (835m)**. K Ptáčnici chybí 3km. Široká stezka udržuje rovinku, záhy ovšem počne klesat a vchází do mladé smrčiny, nad jejíž odrůstající linkou spatříte skoro stejnou kompozici hor jako před chvílí. Proto se tím nezdržujte a slabým stoupáním pokračujte blíže k vrcholu Lušovky (875m), kde se díky těžbě dřeva otevřelo fantastické půlkruhové panorama Beskyd. Najednou spatříte celé Veřovické vrchy (917m), sedlo Pindula i s Chumchálkami (633m) a vzdáleným Ondřejníkem (964m), také Velkou Polanu (981m) s hřebenem Radhoště (1129m) po Radegast (1106m), špičku Tanečnice (1084m), Čertův mlýn (1206m) a hrb Smrku (1276m). Je vidět i váš právě zdoláný hřeben, konkrétně Beskyd (892m), který bokem hladce spadá přes kótu (756m) do závěrečného Košárkova vrchu (688m), za Beskydem vidno vyšší Tanečnici (912m), jež spadá podobným způsobem do údolí a přes sedlo znova vystoupává do výrazných Herálek (891m), odkud hřeben pokračuje do nenápadného Zvonového (744m) a stáčí se ke Kykule (679m), přičemž hřbetní polohy zde pokrývá lučinatá osada Díly.

Hřebenová stezka nyní středně klesá, klikatí se a stáčí do ostrého levotočivého oblouku. Poté klesá ještě výrazněji. Sedlo za Lušovkou pokrývá vysoký řídký les, díky němuž je vidět nadcházející stoupání do předvrcholu (811m). Úsek před Ptáčnicí měří cca 1400m, přičemž terén tvoří vícenásobnou kaskádu výstupů a rovinek, lemovanou pruhy různě starého lesa, takže když se cestou budete ohlížet, zahlédnete ještě naposledy Radhošť s Kněhyní a v závěru na okamžik Cáb (841m) vlevo přes údolí. U plochého vrcholu Ptáčnice (830m) se nachází velké kryté odpočívadlo, panel s mapou a dva rozcestníky – jeden pro běžkaře, jimž v zimě hřeben Vsetínských Beskyd slouží jako upravovaná magistrála, druhý pro pěší turisty. Červené šipky ukazatele **Ptáčnice, rozc. (831m)** se rozpažují 13,5km nazpět k Čartáku a 1km vpřed k turistické chatě Vsacký Cáb. Jediná žlutá šipka míří 7km k přehradě Bystřička.

Finální kilometr vede širokou stezkou mírně z kopce až z okraji lesa. Tady obejdete závoru bránící problémovým motoristům vjet nelegálně do lesa a podél parkoviště dojdete až k horskému hotelu, kde na zábradlí visí cedule **Vsacký Cáb, tur. ch. (825m)**. Ušli jste 14,5km, nicméně po červené můžete pokračovat ještě až k autobusu na Dušnou (5,5km) nebo na Vsetín (14,5km), případně po zelené do Dinotic (5km).

Jak o **horském hotelu Vsacký Cáb** informuje panel Baťovy naučné stezky: „Vrchol Cáb (841 m.n.m.) a jeho okolí vyhledávali turisté už od počátku 20.stol. Díky snaze předsedy vsetínské pobočky Klubu českých turistů Karla Puszkailera byla pod Cábem v letech 1927-1928 vybudována turistická chata, která po přestavbách a modernizaci slouží návštěvníkům dodnes. A protože byl tehdy vršek Cábu odlesněný a nabízel krásné výhledy do okolí, nechal Puszkailer postavit také malou rozhlednu či vyhlídku – nevysokou kamennou mohylu se zábradlím. Vedle ní stávala ještě vyšší dřevěná triangulační věž, která byla po válce kvůli špatnému stavu stržena. Časem se rozpadla i mohyla, po níž ještě zbyla hromada kamení. V sousedství můžete najít i zděné podstavce stržené věže. Na Cábů býval i skokanský můstek, ale ten již zmizel beze stop – v současnosti slouží lyžařům malá sjezdovka přímo u chaty.“ Po řadě rekonstrukcí, včetně stavby velké terasy s výhledem na Javorníky v roce 2004, se původní chata zvětšila a výrazně rozšířila nabídku služeb. V roce 2010 byla přistavěna nová hotelová část s apartmány.

„Lékárník, turista a fotograf **Karel Puszkailer** (1885-1953) bývá označován za zakladatele a „otce“ valašské turistiky. Dům s lékárnou měl na místě dnešního hotelu Magistr na Dolním náměstí ve Vsetíně, kde je také jeho pamětní deska. Jako mnoho vzdělaných lidí v té době se aktivně podílel na společenském a kulturním životě kraje, snažil se zejména o propagaci a hospodářské povznesení Valašska prostřednictvím cestovního ruchu. V letech 1925-1950 byl předsedou Klubu československých a později českých turistů ve Vsetíně, organizoval jeho akce, přednášel, publikoval články, fotografoval, značkoval turistické cesty, vydával turistické mapy a průvodce Valašskem, pohlednice atd. Pro nás je dnes možná ještě cennější jeho fotografická vášeň, když při výletech zachycoval na stovkách snímků tehdejší krajinu, podobu vesnic a jejich obyvatele. Fotografie využíval při vydávání turistických materiálů a díky tomu se na nich pro současnost dochoval unikátní dokument doby a regionu. Asi nikdo z jeho valašských současníků nefotografoval v takovém rozsahu a hlavně neměl takový cit pro výtvarnou a dokumentární stránku fotografie.“